

и въ тойзи санъ билъ заедно съ него на първиятъ вселенски съборъ, и тукъ се вече прославилъ съ обширността на богословско знание и силно красноречие: никой толкова силно и искусно не поразявалъ арианите въ споровете, колкото младиятъ александрийски Архидиаконъ. На другата година послѣ събора той билъ възведенъ въ санъ архиепископъ на александрийската църква. Въ борбата съ арианството той видѣлъ своето призвание и главната целъ на всички свой многострадаленъ животъ. Въ продължение на 46 години на святителството си, той за непреклонна твърдостъ въ борбата съ арианите, петь пъти търпелъ изгнане, най-черни клевети (въ чародѣство, убийство и др. подобни) и най-зли преслѣдвания отъ страна на враговете. Въ тая тѣжка борба, между другите поддържавали го иноцитъ на египетските пустини, у които въ трудните времена намиралъ гостоприемство и прибѣжище. Само най-послѣдните години той можелъ да преживее спокойно въ своя катедраленъ градъ, като се ползвалъ съ неволно уважение отъ страна на самите врагове за великий подвигъ на живота му. Тая необорима твърдостъ, високий проницателенъ умъ, дълбокото образование, назидателните съчинения—спечелили на св. Атанасия име Отецъ на църквата, защитникъ на вѣрата и титулъ Великий.

§ 41.

Святий Василий Великий.

Св. Василий Великий (род. 329 год. ум. 379 г.), надаренъ отъ природата съ блестящи дарования, получилъ въспитание първоначално въ своето високо благочестиво семейство (5 членове негови сѫ въ лика на святите), подиръ въ школите Кесария и Атина (дружба съ Григория Богослова), на конецъ всрѣдъ трудове и подвиги на най-строгото иночество. Въ санъ священнически и архиепископъ на обширната кесарийска (въ Каппадокия) епархия, подобно на Атанасия Великий, той неуморимо се трудилъ и борилъ съ арианите и поддържалъ църквата въ трудното и опасно за нея време въ царствоването на арианина Валента. Отпървомъ Валентъ искалъ да го привлече на своя страна и заповѣдалъ да поговори съ него префектътъ Модестъ. Той отъ начало молилъ св. Василия съ разни обѣщания, нѣ, като видѣлъ непреклонната му твърдостъ, захваналъ да го заплашва, че ще му земе имуществото, ще го заточи, и съ смърть. Василий мажественно му отговарялъ: „отъ заточение